

Taal – thuis – tophit!

Deze lessen passen bij het thema van de Kinderboekenweek-2023: 'Bij mij thuis', maar kan uiteraard ook buiten deze week worden uitgevoerd.

In deze lesbrief vindt je opdrachten ter voorbereiding en verwerking op de workshop Taal-thuis-tophit!

Deze workshop is gemaakt voor groep 5 en 6.

Let op!
De voorbereidende
les moet
uitgevoerd zijn om
de workshop te
laten plaatsvinden!

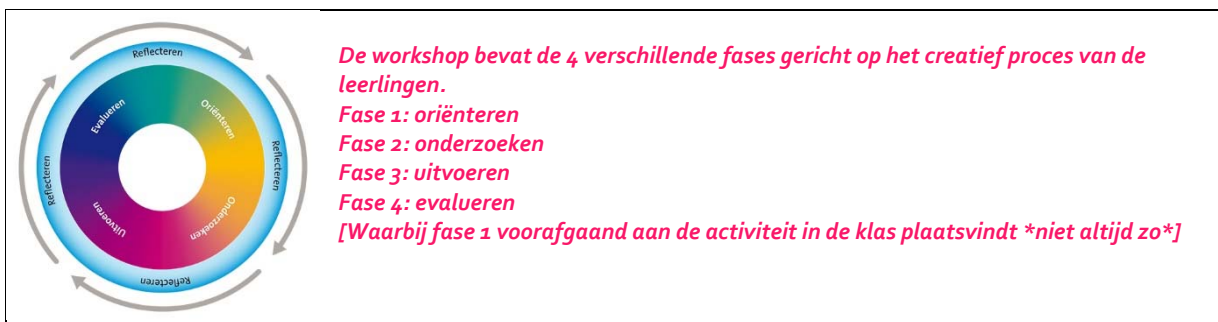
Korte samenvatting

In de workshop gaan de leerlingen aan de slag met vorm en woorden en zo ontstaat met een stevige beat of een mooie melodie een eigen tophit.

Les 1 gaat over de structuur van een poplied: de vorm van verschillende popliedjes worden met elkaar vergeleken en leerlingen gaan zelf aan de slag met het maken van een eigen (groeps)tekst.

In les 2 komt er een muzikdocent van Kaliber een songwritingles geven. De klas en de docent gaan samen aan de slag met het maken van een tophit.

Les 3 is de afsluitende (beeldende) les in de klas waarbij de leerlingen een collage zullen maken.

LES 1

Om zelf een tophit te kunnen maken, moet je eerst weten waaraan een tophit moet voldoen. Er is een tekst, een melodie en een ritme.

Hoe zit een poplied in elkaar? Leerlingen komen er door het maken van verschillende opdrachten achter wat de structuur van een poplied is, spelen met taal en maken tijdens de workshop een eigen tophit.

Voer deze les maximaal 3 en minimaal 1 week voorafgaand aan de workshop in de klas uit.

Let op!
Geef je de opdracht mee als huiswerk?
Zorg ervoor dat de leerlingen de opdracht optijd inleveren!

Opdracht 1: Structuur van een poplied

Benodigdheden: chromebook(s)

Duur: 15-20 min.

De uitvoerende opdracht kan ook een huiswerkopdracht zijn.

Vorbereiding: print voor de leerlingen bijlage 1 uit of presenteer deze op het bord. Lees de opdracht van te voren door.

Bespreek met de klas de vorm van een poplied * zie bijlage 1

Laat de leerlingen verschillende songteksten bekijken en vergelijken.

De opdracht kan eventueel gepresenteerd worden voor de klas, in kleine groepjes of een inleveropdracht zijn.

Laat de leerlingen een songtekst uit de huidige top 40 kiezen:

www.top40.nl en deze vergelijken met wat er op nummer 1 stond toen jij werd geboren → dit kopje "WAT WAREN DE HITS VAN TOEN?" kun je halverwege de website vinden. Laat leerlingen hier hun eigen geboorte datum invullen. Of, wanneer in groepjes wordt gewerkt: kies samen een datum of eigen lied, bijv. de geboortedatum van je ouder(s) of de juf/meester.

Zoek van deze hits de songtekst (lyrics) en beluister de nummers.

Opdracht: Noteer of bespreek hiervan de vorm. Zitten alle onderdelen van een poplied er in? Welke komen vaker dan een keer voor? Waar gaat de tekst van het lied over denk je? Wat vind je van de melodie van de zang? Wat vind je van de muziek? Denk aan de beat, de baslijn, de akkoorden.

Opdracht 2: Spelen met taal

Brainstormen en rijmen.

Benodigheden: chromebook(s) of pen/papier

Duur: 20 min.

De uitvoerende opdracht kan ook een huiswerkopdracht zijn.

Midden in het web staat het thema van de workshop: *Thuis*

Vorbereiding: Print voor de leerlingen bijlage 2 uit of laat ze zelf een woordweb maken.

Deel (eventueel) lege tekst blaadjes uit, of laat de leerlingen op de chromebook(s) noteren.

Vakoverstijging: taal

Let op!
Gebruik met de hele klas hetzelfde thema, zodat jullie kunnen toewerken naar een gezamenlijke tophit!

Besprek met de klas de opdracht, deze kan individueel of in kleine groepjes (max 3) uitgevoerd worden.

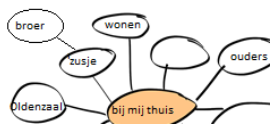
Opdracht: BRAINSTORMEN

Bedenk zoveel mogelijk woorden die passen bij het (door jullie gekozen) thema. Voeg zelf meerdere (sub) wolkjes toe aan het woordweb.

Opdracht: RIJMEN

Noteer vanuit het woordweb zoveel mogelijk (minimaal 10) rijmwoorden of (deel) zinnen op een leeg blad: gewoon alles wat er in je opkomt, door elkaar.

Let op: je kunt rijmen vanuit de woorden die je hebt bedacht, maar ook op andere (werk) woorden of woorden aanpassen. Tip: noteer de rijm teksten onder elkaar. Rijmwoorden komen vaak aan het eind van de zin.

voorbeeld: *blij mij thuis* in plaats van 'wonen'

..... "waar ik woon"

..... "heel gewoon"

Zorg dat alle rijmwoorden worden verzameld en gebruikt kunnen worden tijdens de workshop door de vakdocent in de klas.

LES 2 WORKSHOP TAAL THUIS TOPHIT

*In deze les komt de muzikdocent van Kaliber een songwritingles geven.
De vakdocent gaat samen met de klas aan de slag met jullie eigen tophit.
De (tekst) input van de leerlingen wordt hierin meegenomen.
Afhankelijk van de hoeveelheid voorbereiding wordt samen een refrein/couplet(ten) gemaakt.*

Hoe kom je van een simpel bedacht melodietje tot een heel refrein? En hoe plaats je op de melodie jullie gemaakte tekst?

*Deze les vindt plaats in het eigen klaslokaal.
Zorg dat de (huis)werk opdrachten zijn uitgevoerd en dat de gemaakte rijm teksten binnen handbereik zijn.*

*Aan het eind van de les wordt de tophit door jullie gezongen en opgenomen.
De opname wordt in overleg gemaakt door de groepsleerkracht (telefoon) of door de vakdocent.
In het laatste geval zal de groepsleerkracht na de workshop een opname van de tophit ontvangen.*

Les 3

In deze les vindt je suggesties ter verwerking van de workshop Taal-thuis-tophit!

Jullie kunnen in de week na de workshop aan de slag gaan met deze opdracht tijdens een beeldende les.

Opdracht 1: collage popartiest

Benodigdheden: Grote gekleurde vellen papier, tijdschriften, foto's, of (bij digitaal) chromebook(s)

Duur: 30 min.

Vorbereiding: lees de opdracht van te voren door.

Vakoverstijging: beeldend

Collage:

Als songwriter – liedjesschrijver ben je druk met het bedenken van de juiste woorden en de juiste melodie en muziek. Maar als je als artiest het lied uitvoert komt hier natuurlijk veel meer bij kijken.

Hoe zou jij (willen) zijn als artiest? Of wie zou je willen zijn?

Zou jij optreden over de hele wereld of sta je in Nederland op een festival?

Zou je optreden met een hele band of sta jij alleen op het podium?

Welke kleding draag jij en hoe zit je haar?

Welke mensen zijn jouw publiek?

Wat is je boodschap voor het publiek? (denk aan de tekst van de soort muziek die je maakt)

Opdracht: Maak je eigen individuele collage door te knippen plakken, of maak het digitaal.

Zet (eventueel) jezelf in het middelpunt en fantasieer er op los. Bedenk daarom heen alles binnen jouw eigen smaak om een te gekke pop-artiest te zijn!

Presenteer de gemaakte collages eventueel aan je klas en/of hang ze in de klas.

info@ceppo-oldenzaal.nl

Bijlages

Bijlage 1.

INFORMATIE bij opdracht 1.

Elk poplied bestaat uit verschillende bouwstenen.

Elke bouwsteen heeft zijn eigen kenmerken:

Intro – Een intro is het (instrumentale) deel van het lied voordat het echte lied begint. Je verkent alvast de klanken van het lied.

Couplet – Een couplet is een deel van het lied waarin "het verhaal" wordt verteld.

Voorrefrein – Een voorrefrein is een soort overgangszin naar het refrein toe.

Refrein – Het refrein is het belangrijkste deel van het lied. Een refrein komt meerdere keren terug met dezelfde woorden en dezelfde melodie.

Brug – Een brug is even helemaal een 'ander' stukje, zowel de tekst als de melodie als de sfeer van het lied veranderd. Een brug komt niet meer terug.

Couplet 2-3-4 etc. – Net zoals couplet 1 dezelfde melodie, maar nu met een andere tekst. Het verhaal gaat verder....

Instrumentale break – instrumentaal stukje muziek dat ergens in het lied klinkt, dit kan bijvoorbeeld een solo zijn.

Uitro – Een uitro is het (instrumentale) deel van het lied aan het eind van het lied, daarna is het lied afgelopen.

Bovenstaande is geen vaste volgorde, de bouwstenen kunnen van volgorde verschillen.

Niet elk lied bevat al deze bouwstenen.

Bijlage 2 woordweb

